

บันทึก

เรื่อง ปัญหาการดำเนินการตามมาตรา ๑๐๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ นร ๐๑๐๘/๙๕๕๕ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๓๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ฯพณฯ รองนายกรัฐมนตรี (นายบัญญัติ บรรทัดฐาน) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีมีบัญชาให้ขอความเห็นทางกฎหมายจากคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนทางวินัยข้าราชการ ๒ คน ของกรม ฯ หนึ่งซึ่งถูกกล่าวหาว่าทุจริตในการสอบคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น และคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย มีความเห็นว่าข้าราชการคนหนึ่งมีมลทินมัวหมองตามมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๘ จึงควรสั่งให้ออกจากราชการ ส่วนอีกคนหนึ่งเห็นควรยุติเรื่อง แล้วเสนอเรื่องต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการ และนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งให้ ก.พ.พิจารณาให้ความเห็นซึ่ง ก.พ.พิจารณาแล้วเห็นว่าข้าราชการทั้งสองกระทำความผิดวินัยร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงควรสั่งให้ออกจากราชการทั้งสองคน นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว และมีคำสั่งให้ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ.กระทรวง พิจารณาตามมาตรา ๑๐๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ อ.ก.พ.กระทรวง พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่มีพยานหลักฐานว่าข้าราชการทั้งสองทุจริตในการสอบ จึงมีมติว่าข้าราชการทั้งสองไม่ได้กระทำความผิด และส่งเรื่องให้นายกรัฐมนตรีพิจารณา รองนายกรัฐมนตรีฯซึ่งสั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี พิจารณาแล้วเห็นว่าตามข้อกฎหมายมาตรา ๑๐๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ นายกรัฐมนตรีต้องสั่งให้ความเห็นชอบไปตามมติ อ.ก.พ.กระทรวงดังกล่าวเพียงอย่างเดียว หรือมีกรณีที่สั่งให้ดำเนินการต่อไปอย่างไรได้บ้างตามข้อกฎหมายดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าวโดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และสำนักงาน ก.พ.) แล้ว ได้ความเพิ่มเติมว่า นายกรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องให้ ก.พ.พิจารณาให้ความเห็นเป็นการภายในก่อนที่จะส่งเรื่องให้ อ.ก.พ.กระทรวงซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๘) เห็นว่า การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนนั้นจะต้องดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งในเรื่องนี้มาตรา ๑๐๔ (๑)^๑ ได้กำหนดขั้นตอนของการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการไว้ว่า ในกรณีที่

^๑มาตรา ๑๐๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้ผู้บังคับบัญชาสั่ง

คณะกรรมการสอบสวนที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งตามมาตรา ๑๐๒ วรรคห้า เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้นายกรัฐมนตรีสั่งเรื่องให้ อ.ก.พ.กระทรวงซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ.กระทรวงมีมติเป็นประการใดให้นายกรัฐมนตรีสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้นการที่นายกรัฐมนตรีสั่งเรื่องให้ ก.พ.พิจารณาให้ความเห็นก่อนนั้น เป็นการพิจารณาในฐานะองค์กรที่ปรึกษาบริหารงานบุคคลตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นการพิจารณาเป็นการภายใน มิใช่เป็นการพิจารณาทางวินัยตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ เมื่อ ก.พ.มีความเห็นว่าข้าราชการทั้งสองคนกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง จึงเป็นเพียงความเห็นที่ไม่อาจจะนำมาลงโทษข้าราชการดังกล่าวได้ตามข้อหาหรือนีปรากฏว่าต่อมานายกรัฐมนตรีได้สั่งเรื่องให้ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณาตามมาตรา ๑๐๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ และ อ.ก.พ.กระทรวงพิจารณาแล้วมีมติว่าข้าราชการทั้งสองไม่ได้กระทำความผิดวินัยข้าราชการ ดังนั้นในชั้นนี้ นายกรัฐมนตรีจึงต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมติของ อ.ก.พ.กระทรวงตามมาตรา ๑๐๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ เสียก่อน

(ลงชื่อ) ม. ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๓๗

ลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก ทั้งนี้ ภายใต้งบับวรรคสอง

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนที่แต่งตั้งตามมาตรา ๑๐๒ หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๒ วรรคสาม วรรคสี่ หรือวรรคห้า แล้วแต่กรณี เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงสมควรลงโทษปลดออก หรือไล่ออกให้ดำเนินการดังนี้

(๑) สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๑๑ ลงมาถึงระดับ ๘ และสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๗ ลงมาที่กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงร่วมกันกับผู้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับ ๘ ขึ้นไป หรือที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๑๐๒ วรรคห้า ในราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๒ สั่งเรื่องให้ อ.ก.พ.กระทรวงซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่พิจารณา และเมื่อ อ.ก.พ.กระทรวงมีมติเป็นประการใดให้นายกรัฐมนตรีหรือผู้มีอำนาจสั่งบรรจุดังกล่าว แล้วแต่กรณี สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น